

PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ

CODZIENNY BIULETYN
WYDZIAŁU PRASOWEGO

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Rok VIII

Warszawa, wtorek 24 października 1933 r.

Nr. 244

ADRES REDAKCJI: ul. Marsz. Focha 1. Telefon 545-90 wewn. Nr. 16

TREŚĆ: Sprawy polskie: Sytuacja polityczna i gospodarcza w Polsce. — Polska a Z. S. R. R. — Polska a Niemcy. — Polska a Włochy. — Zagadnienia ogólne: Sprawa rozbrojenia. Polityka zagraniczna Niemiec. — Sytuacja polityczna w Niemczech. — Litwa a Niemcy. — Stany Zjedn. A. P. a Z. S. R. R. Daleki Wschód.

DODATEK: Z czasopism zagranicznych.

SPRAWY POLSKIE

SYTUACJA POLITYCZNA I GOSPODARCZA W POLSCE.

L'Ere Nouvelle 22.X. nazywa min. Zawadzkiego „szczęśliwym człowiekiem”, któremu się udało dzięki zrozumieniu i ofiarności społeczeństwa polskiego nie tylko pokryć deficyt bieżącego roku budżetowego, ale uzyskać jeszcze sumę na pokrycie ewentualnych deficytów w 1934 i 35 r. „W przeciwieństwie do innych — ten nasz kraj sojusznicy, który z takim trudem wywalczył sobie niepodległość i podniósł się z ruiny ekonomicznej, wywołanej przez wojnę, — o nic nas nie prosił. Przeciwnie, dowiódł nam żywotności i konsolidacji swej gospodarki. Pomimo kryzysu naród zaufał rządowi i jego polityce finansowej. Rząd zapewne zechce wyzyskać to powodzenie, które z punktu widzenia zagranicy może tylko podnieść kredyt Polski”.

La Nation Belge 22.X. zamieszcza obszerny artykuł, omawiający sytuację ekonomiczną w Polsce. Dziennik stwierdza, iż obniżenie się kursu dolara w m-cu lipcu r. b. wywołało w Polsce tak samo jak i w innych krajach przejściową ucieczkę od dolara. Należy zaznaczyć, że niżka dolara wpłynęła dodatnio na ruch interesów, mobilizując dużą ilość kapitałów, będących w ukryciu, które zaczęto lokować przeważnie w transakcjach nieruchomościowych. Pomyślnym objawem było zwiększanie się stopniowe wpływów budżetowych. Na rynku rolnym ceny kształtowały się dość słabo, ponieważ kupcy zwlekali z transakcjami do wyjaśnienia się sytuacji. W przemyśle węglowym dała się zauważyć znaczna poprawa, jak również i w przemyśle tkackim. Poziom cen hurtowych towarów w Polsce, podług informacji, publikowanych przez Centralne Biuro Statystyczne, nie wykazywał na ogół zmian.

POLSKA A Z. S. R. R.

Prasa sowiecka z 22.X. zamieszcza jedynie krótką depeszę o zamachu na konsulat sowiecki we Lwowie, nie zaopatrując jej żadnymi komentarzami.

La Nation Belge 22.X. podaje wiadomość z Warszawy o zamachu na konsulat sowiecki we Lwowie. Dziennik zaznacza, iż wśród kół rządowych polskich panuje przekonanie, że zamach miał na celu zakłócenie dobrych stosunków istniejących między Polską a Sowietami.

Corriere della Sera 22.X. podaje z Berlina w sposób obiektywny wiadomość o zabójstwie w konsulacie sowieckim we Lwowie.

Vossische Ztg. 23.X. zamieszcza art. wst. swego korespondenta warszawskiego p. n. „Europa wschodnia maszeruje”. Artykuł charakteryzuje nastroje, panujące w Warszawie oraz w Moskwie na tle paktów ostatnich i zbliżenia polsko - rosyjskiego, starając się wytłumaczyć motywy, które do tego zbliżenia doprowadziły. Nastrój w Polsce — zdaniem autora — stoi pod hasłem propagandy obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej oraz grożącego niebezpieczeństwa wojny. Kola oficjalne nie przyczyniają się zupełnie do wytwarzania tej psychozy wojennej, pozostawiając akcję odnośną opozycji narodowo - demokratycznej, działającej pod wpływem ślepej nienawiści wobec Niemiec. Podobne nastroje panować mają też w Moskwie. Ujawniają się one tam przedewszystkiem w artykułach „Prawdy”, przeznaczonych, jak pisze autor, na eksport do Polski, aby spopularyzować tam nowe przymierze, gdyż — oświadcza autor — o przymierzu między Moskwą a Warszawą nikt poważnie nie myśli, a w żadnym razie nie myślą w Moskwie. W d. c. autor omawia politykę Litwinowa, oświadcza, że Rosja potrzebowała paktów nieagresji z państwami Zachodu i z Ameryką ze względu na zagrożenie przez Japonję. Czynna polityka Litwinowa — zdaniem autora — poruszyła cały wschód europejski, wciągając Titulescu, który, widząc powrót Rosji sowieckiej do polityki europejskiej, gwałtownie dąży do stworzenia bloku wschodnio - europejskiego lub czarnomorskiego.

W d. c. autor zajmuje się rolą marsz. Piłsudskiego w związku z polityką Litwinowa, pisząc: Mniej ru-

PRACOWNIA DZIENNIKARSKA

CODZIENNY BIULETYN
WYDAWANY W WARSZAWIE

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Wydanie VIII Warszawa, dnia 24 października 1932 r. Nr 244

ADRES REDAKCJI: ul. Marszałkowska 24, telefon 545-90 wawa. Nr 18

TERENY: Sprawy polskie: Sytuacja polityczna i gospodarcza w Polsce. — Polska a L. S. R. — Polska a Litwa. — Polska a Włochy. — Zjednoczenia ogólne: Sprawy zjednoczenia. Polska z zagranicą. — Sprawy polityczne w Niemczech. — Litwa a Niemcy. — Stany Zjedn. A. P. a L. S. R. — Daleki Wschód.

OGÓLNE: Z zagranicą i zagranicami.

SPRAWY POLSKIE

SITUACJA POLITYCZNA I GOSPODARZA W POLSCE

Wydanie 244. W tym numerze...

Le Kanton Belgje 22.X. zamieszka obszar...

POLSKA A L. S. R.

Praca socjalna z 22.X. zamieszka jedynie...

Le Kanton Belgje 22.X. podaje wiadomość z War-
szawy, że...

chliwą, ale bardziej skuteczną pomoc znalazł Litwinow w Warszawie. Piłsudski, którego napewno nie można posądzać o przyjazne sentymenty dla Moskwy, a którego stosunek do Francji w ostatnim roku był zaledwie „poprawny”, wykazał ponownie, że jako mąż stanu posiada chwaloną tak często u niego zdolność przewidywania. Autor twierdzi dalej, że marsz. Piłsudski wciągnął Polskę w grę rosyjską i w kon-szachty francusko - rosyjskie, celem zapewnienia sobie stanowiska w razie wypadków, jakie mogłyby wyniknąć ze zmienionego układu sił w Europie, udzielając przedewszystkiem pośrednictwa i pomocy Rosji, gdzie tylko się dało i to zarówno w stosunkach z Rumunją, jak i Ameryką. Do zbliżenia amerykańsko - rosyjskiego przyczynić się miał — zdaniem autora — w znacznej mierze ambasador Patek. Piłsudskiego i Litwinowa — konkluduje autor — łączy w pierwszej linii chęć przeciwstawienia się mocarstwom zachodnim i zapobieżenia, aby zagadnienia europejskie rozwiązywane były na podstawie bezpośrednich rozmów francusko - angielskich, czy francusko - niemieckich, czy też na podstawie paktu 4-ch. Autor kończy zdaniem następującem: „Europa wschodnia chce mieć swój głos w Europie. To jest sens zapobiegliwych poczynań w większych i mniejszych centrach kół dyplomatycznych”.

POLSKA A NIEMCY.

Politika 22.X. podaje wiadomość o polsko-niemieckich rokowaniach handlowych i podnosi, że w ostatnim roku udział Niemiec w ogólnym polskim przywozie spadł z 19,9 proc. do 17,8 proc., ale wywóz polski do Niemiec podniósł się z 15,1 proc. do 16,4 proc.

ZAGADNIENIA OGÓLNE

SPRAWA ROZBROJENIA.

POLITYKA ZAGRANICZNA NIEMIEC.

Der Tag 24.X. atakuje w ostry sposób prasę francuską i prasę angielską za to, że przybierają one wobec Niemiec postawę sędziów, osądzających surowo stosunki w Niemczech i że nie szczerzą Niemcom nauk moralnych, a nie dostrzegają krzywdy, jaką wyrządza się n. p. niemieckiej ludności w Czechosłowacji, gdzie nieustannie jest łamany traktat o ochronie mniejszości. Dalej prasa ta woła na alarm i mobilizuje Genewę z powodu 60 tysięcy emigrantów niemieckich, ale przemilczała fakt, że 900 tysięcy Niemców zostało wypędzonych z Polski i uznała za prawo takie fakty, jak zabranie Kłajpedy, Wilna i Górnego Śląska. Dziennik spodziewa się, że obecni przyjaciele Czechów we Francji i Anglii „wreszcie przejrzą i zaczną odróżniać prawdę od nieczystych machinacji”.

La Tribuna 23.X., komentując w art. Forges Davanzati'ego oświadczenia prezesa konferencji rozbrojeniowej Hendersona na temat zastosowania paktu czterech po ustąpieniu Rzeszy niemieckiej z konferencji, pisze, że Henderson myli się, uważając konferencję za pewnego rodzaju instytucję polityki międzynarodowej, niemożliwą do zastąpienia. Konferencja, zdaniem Forges'a, była niezbyt szczęśliwym i czasowym tworem Ligi Narodów: została odroczone czasowo, a może być całkowicie przeniesiona w stan spoczynku do archiwum bez szkody i obrazy kogokolwiek.

Popolo d'Italia 22.X. donosi o koniecznym i niezawodnym odroczeniu konferencji rozbrojeniowej i no-

National-Zeitung 18.X. (Essen) pisze, że sfery niemieckie zajmują się żywo nową polską taryfą celną i podnosi, że taryfa ta umożliwi rządowi polskiemu ustalanie z poszczególnymi krajami stosunków na podstawie osobnego porozumienia. Dla Niemiec ta taryfa nie jest korzystna, lecz jest nadzieja, że obecne rokowania z Polską zostaną pomyślnie zakończone.

Preuss. Ztg. 19.X. w notatce p. n. „Polskie fantazje” zamieszcza obszernie streszczenie opublikowanego w miesięczniku „Le soldat de France” artykułu gen. Sikorskiego, w którym autor zarzuca Niemcom tajne zbrojenia. „Preuss. Ztg.” podkreśla, że artykuł ten — w związku z ostatnimi rokowaniami min. Becka z rządem francuskim — zasługuje na specjalną uwagę. Dziennik wyraża przypuszczenie, że w Polsce poglądy gen. Sikorskiego są coraz bardziej popularne. Szczególnie oburza się dziennik z powodu zarzutu gen. Sikorskiego, wdę. którego polityka Hitlera wobec zagranicy jest polit. machjawką i że Niemcy czyhają na całość Polski, państw bałtyckich i Rosji sowieckiej.

POLSKA A WŁOCHY.

La Tribuna 21.X. podaje obiektywną notatkę o nowej taryfie celnej i zamieszcza na końcu komentarz „Giornale d'Italia”, stwierdzający, że podwyższenie stawek celnych w dużej mierze dotyka handel włoski, ale, że należy przypuszczać, że będzie można z Polską dojść do porozumienia, gdyż nie będzie ona przecież chciała pogorszyć swego położenia i pogłębić ogólnoświatowego kryzysu.

Corriere della Sera 22.X. podaje w tej sprawie szczegółowe dane o obradach polsko-włoskich i wyraża nadzieję, że w blizkich polsko-włoskich rokowaniach obie strony dojdą napewno do porozumienia.

tuje skrzętnie głosy prasy angielskiej, wskazujące na pakt czterech jako na teren dalszych rozmów. We Francji również przeważa opinia, że rokowania przed wyborami w Niemczech byłyby przedwczesne i zbędne, to też wiadomości z Włoch i Anglii, nie wykazujące zniecierpliwienia aby podjąć rozmowy, witane są w Paryżu z zadowoleniem.

Trinitas z drugiej połowy października (organ „szaulisów litewskich”) w artykule b. ministra litewskiego, dr. Purickisa, przeprowadza pogląd, że wystąpienie Rzeszy z Ligi Narodów i konferencji rozbrojeniowej skończy się dla Niemiec nową klęską, a to dlatego, że państwa zainteresowane zażądają, zdaniem dziennika, przywrócenia w Niemczech kontroli, zniesionej z chwilą przyjęcia Rzeszy w poczet członków Ligi Narodów. W d. c. Purickis pisze: Z jednej strony łatwo przewidzieć, że Hitler sprzeciwi się stanowczo temu zamiarowi, z drugiej zaś — nie można się spodziewać, by państwa ościennie oczekiwały spokojnie, aż zdobędzie on siły dostateczne do wprowadzenia w czyn idei, zawartych w jego książce „Mein Kampf”. Niebezpieczeństwo wojny jest tuż. Niemcy jednak w obecnych okolicznościach nie mogą wojny wygrać. Wszyscy są przeciw nim, a nikt — po ich stronie. Nawet Włochy odstąpią Rzeszy, krok jej więc zaszkodził wprawdzie wszystkim, lecz najwięcej — samym Niemcom. Obecnie pozostaje im tylko traktat wersalski i należy oczekiwać, że państwa zażądają ścisłego zastosowania jego postanowień. Jeżeli Niemcy sprzeciwią się temu i chwycą za broń, będzie to musiało skończyć się dla nich katastrofą, straszniejszą jeszcze od klęski w r. 1918.

... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...

POLSKA A WŁOCHY

... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...

POLSKA A NIEMCY

... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...

ZAGADNIENIA OGÓLNE

... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...

SPRAWA ROZBROJENIA POLITYKA ZAGRANICZNA NIEMIEC

... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...
 ... nie zgodzić się na warunki, które są dla nas ...

Dzień Kowieński 20.X. w obsz. art. wst. wykazuje, że idea odwetu była od dnia zakończenia wojny głównym motywem polityki Niemiec, z takimi lub innymi odchyleniami w zakresie metod, lecz bez odchylenia w dziedzinie celów. Dziennik, podkreślając, że krok rządu Rzeszy nie przekreśla bynajmniej 5-tej części traktatu wersalskiego, pisze: Po ogłoszeniu prowokacyjnej uchwały o wystąpieniu z Ligi Narodów kanclerz Hitler przypomniał sobie znowu o tradycjach polityki stresemanowskiej i wypowiedział przez radio swą wielką mowę, o „nawskroś pokojowej polityce Rzeszy”. „Tym razem jednak świat nie uwierzył w szczerść gestów pokojowych kanclerza trzeciej Rzeszy. Świadczą o tem wymownie opinie prasy europejskiej i amerykańskiej”.

Cuwantul 22.X. dowodzi, że — wbrew przepowiedniom o jednolitej opozycji w Genewie przeciw Niemcom — widoczny jest rozdźwięk między Paryżem, Londynem, Rzymem i Waszyngtonem. Rządy angielski i włoski pozwalają umieszczać w prasie poglądy, wywołujące we Francji obawy. Francja wie bowiem z doświadczenia w czasie przyznawania Niemcom równouprawnienia w zbrojeniach, że państwa te wywierają na nią nacisk. Z tego też powodu jest przeciwna rokowaniom w ramach paktu 4-ch mocarstw. Pozostaje jej więc albo pozostawienie Niemcom zupełnej swobody zbrojeń, albo użycie środków, zawartych w traktacie wersalskim: zajęcie Nadrenji, kontrola i t. d. Rząd francuski nie łudzi się, żeby Anglja i Włochy w tem współdziałały. Dlatego położenie Francji jest tak samo niebezpieczne, jak i Niemiec, a naprężenie między temi dwoma państwami jest większe, niż było kiedykolwiek po zawarciu pokoju. Skłonić Anglję i Włochy do uznania stanowiska Francji mógłby rząd francuski tylko za pomocą ustępstw; to zaś byłoby — zdaniem dziennika — częściowem osiągnięciem celów przez Niemcy.

SYTUACJA POLITYCZNA W NIEMCZECH.

Prawda 22.X., omawiając proces o podpaleniu Reichstagu, pisze, że po całym miesiącu „głędzenia sądowego” wyszła na jaw jedyna prawdopodobna i prawdziwa wersja — ta na którą wskazuje „Księga Brunatna”.

LITWA A NIEMCY.

Rytas 21.X. w art. wst. wzywa społeczeństwo litewskie do zwrócenia baczonej uwagi na niebezpieczeństwo niemieckie, grożące stale Litwie od strony Niemiec, które nic już nie zdoła powstrzymać w ich dążeniu do kolonizowania państw sąsiednich, a zwłaszcza mało odpornej Litwy, bądź w drodze nowej wojny, bądź też w drodze penetracji pokojowej. Dla Litwy szczególnie niebezpieczna jest — zdaniem dziennika — kolonizacja; dlatego należy z całą siłą przeciwstawić się wysprzedawaniu przez Litwinów ich majątków Niemcom, którzy korzystając z panującego na Litwie kryzysu, nabywają chętnie zbankrutowane posiadłości litewskie, wzmacniając w ten sposób i tak już silny żywioł niemiecki na Litwie.

STANY ZJEDNOCZONE A. P. A Z. S. R. R. DALEKI WSCHÓD.

Izwiestja 22.X. podają w depeszy z Paryża doniesienia ag. Havasa z Warszawy o wrażeniu, jakie wywarła zapowiedź wznowienia stosunków pomiędzy ZSRR i St. Zjedn. A. P.. „W Warszawie uważają, podaje ag. Havasa, że decyzję rządu amerykańskiego przyspieszył rozwój wypadków w Niemczech. Uważają tam również, że ZSRR. otrzyma moralne popar-

cie w konflikcie z Japonją. Fakt ten oceniany jest, jako wypadek wielkiego znaczenia dla utrzymania międzynarodowego pokoju”.

La République 22.X. (w art. Dominique'a) twierdzi, że kroki, podjęte przez Roosevelt'a w kierunku uznania Sowietów, nie są spowodowane względami ekonomicznymi. Liczyć na wpływ pieniędzy z Z. S. R. R. wtedy, kiedy Sowiety mają w stosunku do Waszyngtonu długi, których nie mogą spłacić, byłoby — zdaniem autora — niepodobieństwem. Równie absurdalną byłaby wiara, że otworzą się przed Stanami Zjednoczonymi rynki rosyjskie. Przyczyny więc tego zbliżenia są — wyłącznie polityczne. Stanom Zjednoczonym grozi coraz więcej Japonja, która zamyka dostęp do rynków Dalekiego Wschodu i Filipin. Z drugiej strony Japonja grozi również Sowietom i zamierza nałożyć rękę nie tylko na Mongolję, lecz i na rybołówstwo Kamczatki i na naftę Sachalinu. Gdyby Japończycy zrealizowali swoje zamiary — a przysłoby im to z łatwością — gdyż Sowiety posiadają tylko skromne siły we Władywostoku i nad Bajkałem, stałoby się wtedy panami Pacyfiku i bezpośrednimi sąsiadami Alaski, czyli zagrażałoby Jankes'om w samej Ameryce. „A kiedy ma się do czynienia z przeciwnikiem tej miary co Japonja, lepiej jest przyjaźnić się z państwami bezpośrednio przez niego zagrożonemi; dlatego polityka amerykańska, która już jest pro-chińska, stanie się coraz bardziej pro-sowiecką. Depesza Roosevelt'a i odpowiedź Kalinina stanowią może pierwsze, pojedyncze wystrzały, zapowiadające wielką wojnę o Pacyfik”.

Le Journal 22.X. (w art. St. Brice'a) twierdzi, że zaproszenie do Ameryki tego samego Litwinowa, którego swego czasu Wilson nie chciał przyjąć, jest rewanżem o tyle przyjemniejszym dla Sowietów, że nic nie uczyniły dla spowodowania tego zaproszenia. Obecnie Stany Zjednoczone, w obliczu bankructwa, wstąpiły na drogę socjalizmu państwowego, który pod wielu względami zbliża się do doktryny Lenina. Ta okoliczność może do pewnego stopnia wytłumaczyć zniknięcie pewnych skrupułów, ale nie wystarczy, ażeby usprawiedliwić tę zmianę. Amerykanie widzą w tem zbliżeniu korzyści polityczne. Ostrze jego zwrócone jest przeciw Japonji. Skorzystają z tego Sowiety, które nie mają wprawdzie ochoty zmierzyć się zbrojnie z Japonją, lecz w ten sposób wzmocnią wobec niej swoją pozycję.

Le Populaire 22.X. (w art. O. Rosenfeld'a) twierdzi, że uznanie Sowietów przez Stany Zjednoczone jest wydarzeniem pierwszorzędnem, które powinno cieszyć warstwy pracujące całego świata. „Było, bowiem rzeczą oburzającą, że kraj najbardziej kapitalistyczny ignorował wielki kraj dlatego, że ten ostatni ośmielił się podnieść rękę na przywileje kapitalistów”. Brak uznania Sowietów de jure stwarzał niejasną i paradoksalną sytuację, niebezpieczną dla pokoju na Dalekim Wschodzie. Gdyby prezydent Stanów Zjednoczonych uczynił to wcześniej, to Japonja nie byłaby odważyła posunąć się aż tak daleko i nie byłaby zajęła Mandzurji.

Wozroźdzenie 22.X. twierdzi, że uznanie Sowietów przez Stany Zjedn. A. P. jest konieczne dla rządu sowieckiego, by umożliwić mu rozwinięcie propagandy komunistycznej w Ameryce. Dlatego też należy się spodziewać, że bolszewicy zgodzą się na każdy układ, byle wtargnąć do „cytadeli świata kapitalistycznego”.

Praca Komisji 10X w sferze politycznej wyzna-
 rza, że dotychczasowe badania i analizy w tym
 zakresie nie były do końca zadowalające. Wy-
 stąpiła konieczność dalszego pogłębienia
 analizy w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach bloku wschodniego. W
 szczególności chodzi o sytuację w krajach
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to w szczególności pogłębienia
 badań i analiz w zakresie sytuacji politycznej
 i społecznej w krajach socjalistycznych i
 w krajach Trzeciego Świata. Wymaga to
 pogłębienia badań i analiz w zakresie
 sytuacji politycznej i społecznej w krajach
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.

Ważnym elementem jest w tym zakresie
 wypracowanie jednolitego ujęcia w Generalnym
 Planie — w odniesieniu do krajów bloku
 wschodniego, krajów Trzeciego Świata i krajów
 Zachodu. W szczególności chodzi o wypracowanie
 jednolitego ujęcia w odniesieniu do krajów
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to pogłębienia badań i analiz w
 zakresie sytuacji politycznej i społecznej w
 krajach socjalistycznych i w krajach Trzeciego
 Świata. Wymaga to pogłębienia badań i
 analiz w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach socjalistycznych i w
 krajach Trzeciego Świata.

SYTUACJA POLITYCZNA W NIEMCZACH

Ważnym elementem jest w tym zakresie
 wypracowanie jednolitego ujęcia w Generalnym
 Planie — w odniesieniu do krajów bloku
 wschodniego, krajów Trzeciego Świata i krajów
 Zachodu. W szczególności chodzi o wypracowanie
 jednolitego ujęcia w odniesieniu do krajów
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to pogłębienia badań i analiz w
 zakresie sytuacji politycznej i społecznej w
 krajach socjalistycznych i w krajach Trzeciego
 Świata. Wymaga to pogłębienia badań i
 analiz w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach socjalistycznych i w
 krajach Trzeciego Świata.

Ważnym elementem jest w tym zakresie
 wypracowanie jednolitego ujęcia w Generalnym
 Planie — w odniesieniu do krajów bloku
 wschodniego, krajów Trzeciego Świata i krajów
 Zachodu. W szczególności chodzi o wypracowanie
 jednolitego ujęcia w odniesieniu do krajów
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to pogłębienia badań i analiz w
 zakresie sytuacji politycznej i społecznej w
 krajach socjalistycznych i w krajach Trzeciego
 Świata. Wymaga to pogłębienia badań i
 analiz w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach socjalistycznych i w
 krajach Trzeciego Świata.

Praca Komisji 10X w sferze politycznej wyzna-
 rza, że dotychczasowe badania i analizy w tym
 zakresie nie były do końca zadowalające. Wy-
 stąpiła konieczność dalszego pogłębienia
 analizy w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach bloku wschodniego. W
 szczególności chodzi o sytuację w krajach
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to w szczególności pogłębienia
 badań i analiz w zakresie sytuacji politycznej
 i społecznej w krajach socjalistycznych i
 w krajach Trzeciego Świata. Wymaga to
 pogłębienia badań i analiz w zakresie
 sytuacji politycznej i społecznej w krajach
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.

Ważnym elementem jest w tym zakresie
 wypracowanie jednolitego ujęcia w Generalnym
 Planie — w odniesieniu do krajów bloku
 wschodniego, krajów Trzeciego Świata i krajów
 Zachodu. W szczególności chodzi o wypracowanie
 jednolitego ujęcia w odniesieniu do krajów
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to pogłębienia badań i analiz w
 zakresie sytuacji politycznej i społecznej w
 krajach socjalistycznych i w krajach Trzeciego
 Świata. Wymaga to pogłębienia badań i
 analiz w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach socjalistycznych i w
 krajach Trzeciego Świata.

LIWA A NIEMCY

Ważnym elementem jest w tym zakresie
 wypracowanie jednolitego ujęcia w Generalnym
 Planie — w odniesieniu do krajów bloku
 wschodniego, krajów Trzeciego Świata i krajów
 Zachodu. W szczególności chodzi o wypracowanie
 jednolitego ujęcia w odniesieniu do krajów
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to pogłębienia badań i analiz w
 zakresie sytuacji politycznej i społecznej w
 krajach socjalistycznych i w krajach Trzeciego
 Świata. Wymaga to pogłębienia badań i
 analiz w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach socjalistycznych i w
 krajach Trzeciego Świata.

Ważnym elementem jest w tym zakresie
 wypracowanie jednolitego ujęcia w Generalnym
 Planie — w odniesieniu do krajów bloku
 wschodniego, krajów Trzeciego Świata i krajów
 Zachodu. W szczególności chodzi o wypracowanie
 jednolitego ujęcia w odniesieniu do krajów
 socjalistycznych i w krajach Trzeciego Świata.
 Wymaga to pogłębienia badań i analiz w
 zakresie sytuacji politycznej i społecznej w
 krajach socjalistycznych i w krajach Trzeciego
 Świata. Wymaga to pogłębienia badań i
 analiz w zakresie sytuacji politycznej i
 społecznej w krajach socjalistycznych i w
 krajach Trzeciego Świata.

Z CZASOPISM ZAGRANICZNYCH

DODATEK DWUTYGODNIOWY DO „PRZEGLĄDU PRASY ZAGRANICZNEJ“

TREŚĆ: Sprawy polskie: Polska a Niemcy. — Polityka zagraniczna i sytuacja polityczna Polski. — Zagadnienia ogólne: Rewizjonizm.

SPRAWY POLSKIE

POLSKA A NIEMCY.

Revue des Sciences Politiques zamieszcza dłuższe studjum kpt. Le Guilon'a p. t. „De Dantzig à Teschen“. W obszernych wywodach, popartych danymi statystycznymi i dżagramami, autor omawia zagadnienie zachodnich granic Polski i zbija po kolei argumenty niemieckie, przemawiające rzekomo za rewizją tych granic. Argumenty te powtarzane są tak często przez propagandę niemiecką, że wiele osób uważa je za bezsporne. Zachowanie obecnych granic, konkluduje autor, jest dla Polski kwestją życia i śmierci. Na tym punkcie istnieje w Polsce absolutna jednomyślność. Polska przeżyła najcięższy okres swego niepodległego bytu. Obecnie jest państwem silnym, jeszcze kilka lat pokoju, a stanie się odporną na wszystkie niebezpieczeństwa. Krzyżuje to plany niemieckie, tem niemniej jest to fakt bezsporny. Niech Niemcy pójdą śladami Anglików: Już dzisiaj nie mówi się w Londynie, jak w r. 1919, o „polskim paradoksie“. Nietylko Polska jest zagrożona, lecz także państwa Małej Entente'y. Dlatego konieczne jest utworzenie jednolitego bloku antyrewizjonistycznego. Miejsce Polski jest w gronie państw Małej Ententy, musi ona bowiem liczyć się z możliwością, w razie wojny, odcięcia od Bałtyku i z koniecznością szukania kontaktu z Zachodem przez Saloniki i Konstancję.

POLITYKA ZAGRANICZNA I SYTUACJA POLITYCZNA POLSKI.

The Economist 14.X. w korespondencji z Warszawy podkreśla sukces pożyczki narodowej. Polska wykazała w ten sposób swą wolę opanowania obecnych trudności gospod. Jedyne co można pożyczce

zarzucić, to zbyt intensywną kampanję na rzecz subskrypcji; istnieje również obawa, że wywrze ona efekt deflacyjny. Omawiając wejście w życie nowej taryfy celnej, czasop. stwierdza, że Polska, jako państwo rolnicze i eksporter surowców napotyka na coraz większe trudności w uzyskiwaniu nadwyżki handlu zagranicznego, przeznaczonej na spłatę swych zobowiązań dłużniczych.

Revue des Deux Mondes 1.X. pisze w kronice politycznej w związku z wizytą min. Becka w Paryżu: „Podróż polskiego ministra, jego rozmowy z p. Paul-Boncurem, oraz dobre wrażenie, które, jak wolno przypuszczać, wyniósł z tych rozmów, — wskazują, że rząd francuski nie jest skłonny poświęcić bezpieczeństwo Francji i sprawy pokoju na rzecz niebezpiecznych eksperymentów i przestarzałego idealizmu. Zapewne niepowodzenie konferencji genewskiej byłoby faktem pożałowania godnym i posłużyłoby Niemcom jako pretekst do powiększenia zbrojeń, ale ujemne te skutki byłyby stokroć mniej groźne od ustępstw, zresztą bezużytecznych“.

L'Illustration 14.X. zamieszcza artykuł p. t. „Polska i jej sąsiedzi“. Czasopismo omawia, w dłuższej notatce, polskie manewry jesienne i zaopatruje ją fotografią grupy attachés wojskowych. „Nie jest pozbawiony znaczenia symbolicznego — pisze „L'Illustration“, fakt, że w grupie tej zasiadają przedstawiciele armji francuskiej, niemieckiej i sowieckiej“. „L'Illustration“ omawia dalej wizytę ministrów polskich w Gdańsku, jako oznakę odprężenia w stosunkach pomiędzy Polską, a Wolnym Miastem.

L'Européen 14.X. pisze o zasługach naukowych P. Prezydenta Mościckiego jako wynalazcy i profesora uniwersytetu fryburskiego.

ZAGADNIENIA OGÓLNE

REWIZJONIZM.

Berliner Monatshefte, z października w obszernym wywodzie prawniczym, poświęconym analizie artykułu 19 paktu Ligi, podnosi rzekomą sprzeczność zachodzącą pomiędzy artykułem 10 w sprawie nienaruszalności terytorjalnej a art. 19 w sprawie rewizji traktatów. Z tekstu paktu wynika, że państwa, należące do Ligi, winny okazywać pomoc napadniętemu w razie naruszenia granicy, którą, w myśl art. 19 paktu, zgromadzenie uznało za niesłuszne i do rewizji wezwało obie strony. Sprzeczność ta, zdaniem autora, winna być usunięta przez właściwą interpreta-

cję paktu Ligi, co dałoby się przeprowadzić w ramach paktu czterech“.

L'Esprit International z października ogłasza artykuł o określeniu napastnika. Wielki postęp został osiągnięty na tej drodze dzięki zawarciu paktu londyńskiego (wchodniego) z d. 3 lipca 1933 r. Po szczegółowej analizie tego paktu autor podkreśla jego znaczenie zarówno prawnoteoretyczne, jak praktyczne; polega ono mianowicie na umożliwieniu sankcyj, które były nie do pomyślenia, dopóki nie została ustalona ścisła definicja napastnika.

